

(۱) قلمرو زبانی (۷نمره)

واژه‌های مشخص شده را معنا کنید:

۱. در حال سی دینار فرستاد.
۲. و سحر در کنار پیشه ای، خفته.
۵. برای هر یک از موارد زیر یک مترادف بیاورید.
۵-۱- نقاشی:
۵-۲- میان دو کتف:
۶. واژه های زیر را از نظر ساختمان بررسی کنید. (ساده، وندی، مرکب، وندی مرکب)
۶-۱- گلبن:
۶-۲- دانش پژوه:
۶-۳- تیزپا:
۷. کلمه‌های املائی را برای جای خالی بگزینید:
۷-۱- نگاهش آرام و حرکاتش و زندگانی اش... (بی تلاطم - بی تلام) بود و خیالش تخت.
۷-۲- این قصه در میان دو ضد جمع بود: هم ... (فرقت - فرغت) بود و هم وصلت.
۸. غلط‌های املائی را در گروه واژگان زیر بیاورید و اصلاح کند.
« باد سبا و نسیم - محراب نماز - حامل سرمایه - قرابت و خویشاوندی - مدحوش و سرگشته - حریض و پستی - حقه و جعبه - رستن از مخمسه - انهار و جوی‌ها - غرض و وام - صدیق و راستگو »
۹. در عبارت زیر یک ترکیب وصفی و یک ترکیب اضافی شناسایی کنید.
« ای تو رمه سپرده به چوپان گرگ طبع / این گرگی شبان شما نیز بگذرد. »
۱۰. نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید. (نهاد، قید، متمم، مفعول)
■ دیروز احمد خرگوشی را از پهلوی نقاشی کرد.
۱۱. هر یک از واوهای متن زیر چه نوع واوی است. (حرف عطف، حرف پیوند)
۱۱-۱- از خم کتف و سینه بالا رفت.
۱۱-۲- او شتابان خط‌هایی درهم کشید و علفزاری ساخت.
۱۲. جدول زیر را کامل نمایید. (با حفظ شخص)

مصدر	ماضی ساده	ماضی استمراری	مضارع اخباری
شنیدن			

۱۳. در کدام عبارت حذف به قرینه معنایی انجام گرفته است؟
الف) داریوش گفت: «از بهرام چه خبر؟».
ب) زیرا در میان دو ضد جمع بود: هم فرقت بود و هم وصلت.
۱۴. در متن زیر کدام واژه دو تلفظی است؟
■ «بله دیگر، تو این دور و زمانه به کسی نمی شود اطمینان کرد، عجب روزگاری است.»

(۲) قلمرو ادبی (۵نمره)

۱۵. حسب حال چیست؟
۱۶. با نگرش به واژه‌های زیرخطدار، عبارت‌های زیر در بردارنده چه آرایه‌هایی است؟
۱۶-۱- سر و زیر و دل و جانم فدای آن یاری / که حق صحبت مهر و وفا نگه دارد.
۱۶-۲- ما را سیر باغ و بوستان نیست / هر جا که تویی تفرج آن جاست.
۱۶-۳- حرف هایم مثل یک تگه چمن روشن بود.
۱۷. دو آرایه در بیت زیر مشخص کنید.
« چه زخم چو نای هر دم ز نوائی شوق او دم / که لسان غیب خوش تر بنوازد این نوا را »
۱۸. کدام واژه در بیت پیش رو ایهام دارد؟ دو معنی آن را بنویسید.
« وقتی دل سودایی می‌رفت به بستان‌ها / بی خویشتم کردی بوی گل و ریحان‌ها. »
۱۹. درست و نادرست بودن آرایه‌ها را در بیت‌های زیر بررسی کنید.
۱۹-۱- « دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای/ فرشته‌ات به دو دست دعا نگه دارد » (استعاره - کنایه)
۱۹-۲- « گل از شوق تو خندان در بهارست / از آتش رنگهای بی‌شمارست » (حسن تعلیل - تشخیص)

۱	۲۰. کتابهای زیر از آن چه کسانی است؟ ۱-۲۰ - گلستان: ۲-۲۰ - ارزیابی شتاب زده:
۰/۵	۲۱. بیت به هم ریخته زیر را سامان دهید. « گه - از یاد - بلبل - گه جامه - دریدی - برفت - با یاد - گل - نعره زدی - تو افتادم - آنها »
۰/۵	۲۲. بیتهای زیر را کامل کنید: ۱-۲۲- / بعد از تو روا باشد نقض همه پیمانها
۰/۵	۲۳. مصراعهای ستون چپ با کدام یک از مصراعهای ستون راست کامل می شود؟ (یک مورد اضافه است). ۱-۲۳ - نه خدا توانمش خواند نه بشر توانمش گفت ○ ○ غم دل به دوست گفتن چه خوش است شهریارا ۲-۲۳ - ز نوای مرغ یا حق بشنو که در دل شب ○ ○ چو علی که می تواند که به سر برد وفا را ○ متحیرم چه نامم شه ملک لا فتی را.
۳) قلمرو فکری (۸نمره)	
۰/۷۵	معنای بیتها و نوشته‌های زیر را به نثر روان بنویسید. ۲۴. گفت: درین معرکه یکتا منم / تاج سر گلین و صحرا منم.
۰/۵	۲۵. هر آن که جانب اهل وفا ننگه دارد / خدش در همه حال از بلا ننگه دارد.
۰/۷۵	۲۶. بر تالابی از خون خویش / در گذرگه تاریخ ایستاده ای / با جامی از فرهنگ / و بشریت رهگذار را می‌آشامانی.
۰/۵	۲۷. و اندر همه کاری داد از خویشان بده، که هر که داد از خویشان بدهد، از داور مستغنی باشد.
۰/۵	۲۸. گفتم این شرط آدمیت نیست / مرغ تسبیح گوی و من خاموش.
۰/۵	۲۹. فروغ رویت اندازی سوی خاک / عجایب نقشها سازی سوی خاک.
۰/۲۵	۳۰. پی بردیم راه دست خودش هم نیست.
۰/۲۵	۳۱. روزی به در آن گرمابه شدیم که ما را در آنجا نگذاشتند.
	۳۲. با توجه به بیت‌های زیر به پرسش‌های زیر پاسخ دهید. ۱) هم مرگ بر جهان شما نیز بگذرد ۲) وین بوم محنت از پی آن تا کند خراب ۳) آب اجل که هست گلوگیر خاص و عام ۴) چون داد عادلان به جهان در، بقا نکرد هم رونق زمان شما نیز بگذرد بر دولت آشنیان شما نیز بگذرد بر حلق و بر دهان شما نیز بگذرد بیداد ظالمان شما نیز بگذرد
۰/۵	۳۲-۱- ردیف و قافیه را در بیت نخست بیابید.
۰/۵	۳۲-۲- دو اضافه تشبیهی در بیت های بالا بیابید؟
۰/۲۵	۳۲-۳- قالب این سروده چیست؟
۰/۲۵	۳۲-۴- کدام بیت به آیه " کَلَّ نَفْسٌ ذَانِقَةُ الْمَوْتِ " اشاره (تلمیح) دارد؟
۰/۵	۳۲-۵- در بیت های بالا یک تضاد بیابید.
۰/۵	۳۳. بیت زیر به کدام رخداد اشاره دارد و کدام ویژگی حضرت علی را بازمی گوید؟ « به جز از علی که گوید به پسر که قاتل من / چو اسیر توست اکنون به اسیر کن مدارا »
	۳۴. پیام اصلی هر یک از بیت‌های زیر چیست؟ ۱-۳۴ - هر چه بر او تنگ گرفتند کمر بند خود را تنگ تر بست. ۲-۳۴ - بر تیر جور تان ز تحمل سپر کنیم / تا سختی کمان شما نیز بگذرد
۰/۵	۳۵. مفهوم کنایی عبارت «علم کند» در بیت زیر چیست؟ « به جز از علی که آرد پسری ابوالعجایب / که علم کند به عالم شهدای کربلا را »
۰/۲۵	۳۶. حدیث «الصَّبْرُ مِفْتَاحُ الْفَرَجِ» با کدام بیت تناسب مفهومی دارد. الف) یعقوب، خود او را به صبر آموزگار بود. ب) زین کاروانسرا بسی کاروان گذشت / ناچار کاروان شما نیز بگذرد.
۰/۲۵	۳۷. مفهوم عبارت زیر که درباره نیمابو شیخ است چیست؟ « همچون مروارید در دل صدف کج و کوله ای سالها بسته ماند »
۰/۵	
این همه گفتیم لیک اندر بسیج / بی عنایات خدا هیچیم هیچ	

نام و نام خانوادگی:

به نام خدا
آموزش و پرورش منطقه ۱۷ تهران

سال آموزشی: ۹۹ - ۹۸

کد دانش آموزی:

دبیرستان پسرانه غیر دولتی طوس

سالمه: ۹۸/۱۰ /

نام دبیر: جعفری

آزمون: فارسی ۱ (آموزه ۱ تا ۹) دیمه پاسخبرگ آموزگاه: نیمسال: نخست شماره: ۲ مدت: ۷۰ دقیقه

(۱) قلمرو زبانی (۷نمره)

واژه‌های مشخص شده را معنا کنید:

۱		۱-۳	۱
		۲-۴	۲
			۵
۰/۵		۲-۵	۱-۵
			۶ (ساده، وندی، مرکب، وندی مرکب)
۰/۷۵		۳-۶	۱-۶
			۷
۰/۵		۲-۷	۱-۷
			۸
۱			۹
۰/۵			۱۰
۱			۱۱ (حرف عطف، حرف پیوند)
۰/۵		۲-۱۱	۱-۱۱

۱۲. جدول زیر را کامل نمایید. (با حفظ شخص)

۰/۷۵	مضارع اخباری	ماضی استمراری	ماضی ساده	مصدر
				شنیدن
۰/۲۵				۱۳
۰/۲۵				۱۴

(۲) قلمرو ادبی (۵نمره)

۰/۲۵				۱۵
۰/۷۵		۳-۱۶	۲-۱۶	۱-۱۶
۱				۱۷
۰/۵				۱۸
۰/۵				۱۹
۰/۵		۲-۱۹		۱-۱۹
۰/۵				۲۰
		۲-۲۰		۱-۲۰ گلستان:
				۲۱

۱		۲۲
		۱-۲۲
۰/۵		۲۳
	<ul style="list-style-type: none"> ○ غم دل به دوست گفتن چه خوش است شهریارا ○ چو علی که می تواند که به سر برد وفا را ○ متحیرم چه نامم شه ملک لا فتی را. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ نه خدا توانمش خواند نه بشر توانمش گفت ○ ز نوای مرغ یا حق بشنو که در دل شب
۳) قلمرو فکری (۸نمره)		
۰/۷۵		معنای بیت‌ها و نوشته‌های زیر را به نثر روان بنویسید.
	۲۴
۰/۵	۲۵
۰/۷۵	۲۶
۰/۵	۲۷
۰/۵	۲۸
۰/۵	۲۹
۰/۲۵	۳۰
۰/۲۵	۳۱
۰/۵		۳۲ با توجه به بیت‌های زیر به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.
۰/۵	۱-۳۲
۰/۲۵	۲-۳۲
۰/۲۵	۳-۳۲
۰/۲۵	۴-۳۲
۰/۵		۳۳
۰/۵		۳۴
۰/۵	۱-۳۴
۰/۲۵	۲-۳۴
۰/۲۵		۳۵
۰/۲۵		۳۶
۰/۵		۳۷
این همه گفتیم لیک اندر بسیج / بی عنایات خدا هیچیم هیچ		

(۱) قلمرو زبانی (۷نمره)

۱	۱- فوراً (۰/۲۵) ۲- جنگل کوچک (۰/۲۵) ۵	۳- شایسته است (۰/۲۵) ۴- خیره شدن/ دقیق نگاه کردن (۰/۲۵)								
۰/۵	۱-۵- صورتگری (۰/۲۵) ۶	۲-۵- قارب (۰/۲۵)								
۰/۷۵	۱-۶- وندی (۰/۲۵) ۷	۲-۶- وندی مرکب (۰/۲۵) ۳-۶- مرکب (۰/۲۵)								
۰/۵	۱-۷- بی تلاطم (۰/۲۵) ۸	۲-۷- فرقت (۰/۲۵)								
۱	۹	۸- باد صبا و نسیم - مدهوش - حسیض - قرض و وام (هر پاسخ درست ۰/۲۵) ۹- در عبارت زیر یک ترکیب وصفی و یک ترکیب اضافی شناسایی کنید.								
۰/۵	۱۰	ترکیب وصفی: چوپان گرگ طبع (۰/۲۵) ترکیب اضافی: گرگی شُبان / شُبان شما (۰/۲۵)								
۱	۱۱	■ احمد: نهاد (۰/۲۵) دیروز: قید (۰/۲۵) خرگوشی: مفعول (۰/۲۵) از پهلو: متمم (۰/۲۵)								
۰/۵	۱۲	۱-۱۱- حرف عطف (۰/۲۵) ۲-۱۱- حرف پیوند (۰/۲۵)								
۰/۷۵	۱۲. جدول زیر را کامل نمایید. (با حفظ شخص)									
۰/۲۵	<table border="1"> <thead> <tr> <th>مصدر</th> <th>ماضی ساده</th> <th>ماضی استمراری</th> <th>مضارع اخباری</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>شنیدن</td> <td>شنید (۰/۲۵)</td> <td>می شنید (۰/۲۵)</td> <td>می شنود (۰/۲۵)</td> </tr> </tbody> </table>		مصدر	ماضی ساده	ماضی استمراری	مضارع اخباری	شنیدن	شنید (۰/۲۵)	می شنید (۰/۲۵)	می شنود (۰/۲۵)
مصدر	ماضی ساده	ماضی استمراری	مضارع اخباری							
شنیدن	شنید (۰/۲۵)	می شنید (۰/۲۵)	می شنود (۰/۲۵)							
۰/۲۵	۱۳. الف (۰/۲۵)									
۰/۲۵	۱۴. روزگار (۰/۲۵)									

(۲) قلمرو ادبی (۵نمره)

۰/۲۵	۱۵. آثاری که اشخاص با ثبت خاطرات و گزارش احوال خویش بر جای می گذارند. (۰/۲۵) ۱۶. با نگرش به واژه‌های زیرخطدار، متن‌های زیر در بردارنده چه آرایه‌هایی اند؟
۰/۷۵	۱-۱۶- جناس ناهمسان (۰/۲۵) ۲-۱۶- مجاز (۰/۲۵) ۳-۱۶- حس آمیزی (۰/۲۵)
۱	۱۷. چهار آرایه در بیت زیر مشخص کنید. «چه، چو: جناس ناهمسان / چو نای: تشبیه، جانبخشی / نای: نی، ایهام (۱- گونه ای ساز ۲- گلو) / دم: مجاز از لحظه / واج آرایی ن / نای شوق: اضافه تشبیهی / دم: مجاز از حرف / دم نخست و دوم: جناس همسان / تناسب: نای، نوا، بنوازد، نوا / نای، نوا: جناس ناهمسان / واژه آرایی: نوا / زدن: ایهام تناسب در معنای ساز زدن با واژه «نای» و «نوا» / (هر پاسخ درست ۰/۲۵)»
۰/۵	۱۸. بو (۰/۲۵) رایحه/ آرزو (۰/۲۵)
۰/۵	۱۹-۱- درست (۰/۲۵) ۲-۱۹- درست (۰/۲۵)
۰/۵	۲۰-۱- سعدی ۲-۲۰- جلال آل احمد
۰/۵	۲۱. «گه نعره زدی بلبل گه جامه دریدی گل / با یاد تو افتادم از یاد برفت آنها»
۱	۲۲-۱- تا عهد تو دربستم عهد همه بشکستم (۰/۵) ۲۳. (هر پاسخ درست ۰/۲۵)
۰/۵	۲۳-۱- نه خدا توانمش خواند نه بشر توانمش گفت ۲۳-۲- ز نوا ی مرغ یا حق بشنو که در دل شب ◉ غم دل به دوست گفتن چه خوش است شهریارا ◉ چو علی که می تواند که به سر برد وفا را ◉ متحیرم چه نامم شه ملک لا فقی را.

۰/۵	معنای بیت‌ها و نوشته‌های زیر را به نثر روان بنویسید. ۲۴. چشمه گفت در این میدان جنگ من بی همتا هستم و به تاج سر گل و صحرا می‌مانم و ارزشمندم												
۰/۵	۲۵. هر کس که از باوفايان پشنيباني و حمايت کند، خداوند نيز او را در هر حالي از گرفتاري‌ها حفظ مي‌کند.												
۰/۷۵	۲۶. تو با شهادتت سبب شدي که مردم از ناداني برهند و از فرهنگ و دانش سيراب گردند. کساني که خواهان شهيد شدن اند.												
۰/۵	۲۷. و در هر کاري حق آن را ادا کن؛ زيرا هر کس که حق را ادا کند، نياز به قاضي ندارد و از آن نمي‌ترسد.												
۰/۵	۲۸. اين شرط انسانيت نيست که يک پرنده به ياد خدا باشد و من از ياد خدا غافل باشم.												
۰/۵	۲۹. روشنايي رخسارت را به زمين مي‌تاباني و زمين را با گلها و گياهان شگفت انگيز نقاشي مي‌کني.												
۰/۲۵	۳۰. فهميديم براي خودش هم دشوار است.												
۰/۵	۳۱. روزي به همان گرمابه اي رفتيم که ما را در آنجا نگذاشتند داخل شويم.												
	۳۲. با توجه به بيت‌هاي زير به پرسش‌هاي زير پاسخ دهيد.												
	<table border="0"> <tr> <td>هم رونق زمان شما نيز بگذرد</td> <td>هم مرگ بر جهان شما نيز بگذرد</td> <td>۱)</td> </tr> <tr> <td>بر دولت آشيان شما نيز بگذرد</td> <td>وين بوم محنت از پي آن تا کند خراب</td> <td>۲)</td> </tr> <tr> <td>بر حلق و بر دهان شما نيز بگذرد</td> <td>آب اجل که هست گلوگير خاص و عام</td> <td>۳)</td> </tr> <tr> <td>بيداد ظالمان شما نيز بگذرد</td> <td>چون داد عادلان به جهان در، بقا نکرد</td> <td>۴)</td> </tr> </table>	هم رونق زمان شما نيز بگذرد	هم مرگ بر جهان شما نيز بگذرد	۱)	بر دولت آشيان شما نيز بگذرد	وين بوم محنت از پي آن تا کند خراب	۲)	بر حلق و بر دهان شما نيز بگذرد	آب اجل که هست گلوگير خاص و عام	۳)	بيداد ظالمان شما نيز بگذرد	چون داد عادلان به جهان در، بقا نکرد	۴)
هم رونق زمان شما نيز بگذرد	هم مرگ بر جهان شما نيز بگذرد	۱)											
بر دولت آشيان شما نيز بگذرد	وين بوم محنت از پي آن تا کند خراب	۲)											
بر حلق و بر دهان شما نيز بگذرد	آب اجل که هست گلوگير خاص و عام	۳)											
بيداد ظالمان شما نيز بگذرد	چون داد عادلان به جهان در، بقا نکرد	۴)											
۰/۵	۳۱-۱- ردیف: شما نيز بگذرد (۰/۲۵) قافيه: جهان؛ زمان (۰/۲۵)												
۰/۵	۳۱-۲- بوم محنت / آب اجل (۰/۵)												
۰/۲۵	۳۱-۳- قصيده (۰/۲۵)												
۰/۲۵	۳۱-۴- بيت سوم. (۰/۲۵)												
۰/۵	۳۱-۵- عام و خاص / داد و بيداد / عادلان و ظالمان (۰/۵)												
۰/۵	۳۳. گذشت و بخشايش حضرت علي (۰/۲۵): اين که حضرت علي با اسرا مدارا مي‌کرد. (۰/۲۵)												
	۳۴. پيام اصلي هر يک از بيت‌هاي زير چيست؟												
۰/۵	۳۳-۱- هر چقدر بر او سخت گيري کردند او تحملش را بيشتتر کرد و بيشتتر کوشيد. (۰/۲۵)												
۰/۲۵	۳۳-۲- تحمل مي‌کنيم تا زمان نابودي شما نيز فرارسد. (۰/۲۵)												
	۳۵. نامي و سرشناس کرد. (۰/۲۵)												
۰/۲۵	۳۶. الف (۰/۲۵)												
۰/۵	۳۷. او انسان بزرگي بود که در محيط نامناسب، سالها ناشناخته ماند. (۰/۵)												